

REMISSVAR

DATUM: 2026-06-16
ER REFERENS: SCB2026/514
DIARIENUMMER: 2026-00920

SCB
scb@scb.se, nina.groenborg@scb.se, henrik.mundt@scb.se

Remissvar angående Statistiska centralbyråns föreskrifter om uppgifter till statistik om hushållens skulder

Förslaget om föreskrifter om uppgifter till statistik om hushållens skulder

Riksbanken tillstyrker förslaget om föreskrifter om uppgifter till statistik om hushållens skulder men har ett antal tekniska synpunkter på förslaget.

Inledande kommentar

Riksbanken har i sitt tidigare remissvar på promemorian Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder (dnr 2025-01267) framfört behovet av åtkomst till uppgifter i Facit för Riksbankens analysbehov. Då denna remiss avser det tekniska genomförandet av själva insamlingen adresseras inte dessa frågeställningar här.

Författningsförslaget

Enligt Riksbankens mening bör bestämmelserna i 1 § kompletteras, så att det framgår inte bara att de aktuella företagen ska lämna uppgifter utan också hur. Det bör därför i författningsförslaget framgå: "[...] och på det sätt som framgår av bilagan". Detta är viktigt då uppgiftsskyldighetens närmare innebörd följer av bilagan till föreskrifterna. Därmed blir det tydligt hur uppgifterna ska lämnas, när det gäller bland annat format, beteckningar med mera.

Enligt Riksbankens uppfattning bör föreskrifterna ha trätt i kraft vid den tidpunkt som rapporteringen avser, och förslaget är att den första rapporteringen gäller

uppgifter avseende den 31 december 2026. Denna princip är extra väsentlig eftersom det rör sig om åligganden för enskilda företag och behandling av personuppgifter. En sådan ordning kan kombineras med en övergångsbestämmelse av innebörden att uppgifterna ska lämnas första gången senast den 30 juni 2027 avseende förhållandena den 31 december 2026

Riksbanken anser att föreskrifterna bör träda i kraft den 31 december 2026, i stället för det föreslagna datumet den 1 januari 2027. Enligt Riksbankens uppfattning bör föreskrifterna ha trätt i kraft vid den tidpunkt som rapporteringen avser, och förslaget är att den första rapporteringen gäller uppgifter avseende den 31 december 2026. Denna princip är extra väsentlig eftersom det rör sig om åligganden för enskilda företag och behandling av personuppgifter. En sådan ordning kan kombineras med en övergångsbestämmelse av innebörden att uppgifterna ska lämnas första gången senast den 30 juni 2027 avseende förhållandena den 31 december 2026.

Det kan nämnas att författningsförslagen i prop. 2025/26:255 föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026. Detta ikraftträdandedatum kan antas gälla även för de kommande ändringarna i förordningen (2019:509) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar.

Bilagan

För att underlätta för både rapportörer och SCB att kvalitetsgranska uppgifterna, vid inrapportering och före gallring, anser Riksbanken att det vore till hjälp om SCB tar fram dokument om vilka kontroller och avstämningar som kan göras med MFI-statistiken, som berörda institut också rapporterar. Det bör dock observeras att dödsbon i MFI-statistiken inte inkluderas i hushållssektorn och att svenska hushåll i den statistiken avser de som är folkbokförda i Sverige.

Riksbanken anser att det kan finnas skäl att i några avseenden förtydliga och komplettera beskrivningarna av de uppgifter som rapporterna ska lämna. Detta gäller exempelvis om uppgifterna avser folkbokförda i Sverige eller om alla låntagare med svenskt personnummer (samt oskiftade dödsbon) ska ingå, hur olika kategorier av lån definieras och hur valutaomräkning för lån i utländsk valuta ska hanteras.

Riksbanken anser att hänvisningarna till datum 2026-12-31 generellt bör formuleras som *"31 december det år som rapporteringen avser"* eller liknande. Fördelarna med detta är att bilagan inte behöver uppdateras varje år och att den bättre beskriver vad det är som ska rapporteras löpande.

Gällande "Typ av kredit" är troligen en eller två säkerheter det allra vanligaste när det gäller hushåll men det bör framgå hur fall med fler säkerheter ska hanteras. Det bör också framgå hur flera lika stora säkerheter ska hanteras, till exempel om klassificeringen då ska ske i den ordning som kategorierna listas (liknande som i Finansmarknadsstatistiken för lån med flera säkerheter). Det bör också specificeras hur lån som bara delvis täcks av säkerhet ska hanteras, till exempel om en bil utgör säkerhet men endast 40 % av lånet täcks, är det då blanco (60 %) eller objektslån (40 %)?

För leasing finns en komplikation i statistikinsamling då leasing från kreditinstitut till avtalsformen ofta är finansiell och redovisas som finansiell i koncernredovisningen men enligt Bokföringsnämndens (BFN) regelverk (K2/K3) kan bokföras som operationell i moderbolagets redovisning. Det bör framgå hur leasing ska klassificeras i rapporteringen, förslagsvis efter den egentliga avtalsformen och inte utifrån bokföring i moderbolaget, då det är avtalsformen av leasing som är av betydelse för leasetagaren.

Det bör också förtydligas att blanco avser andra blanco-lån än de som täcks av andra kategorier, till exempel är kortkrediter i regel utan säkerhet.

Drygt 50 miljarder kronor av hushållens lån har flerbostadshus som säkerhet, det vill säga att låntagaren har egen firma som hyresvärd. Även andra typer av näringsfastigheter kan förekomma som säkerhet. Det är i bilagan och listan oklart hur dessa lån ska redovisas. Det kan försvåra analysen om de skulle inkluderas under kategorin "Småhus och annan fastighet", där tolkningen av kategorin rimligen är småhus. En egen kategori skulle vara att föredra. Riksbanken förslår att kategorin "Småhus och annan fastighet" avgränsas till småhus och fritidshus.

Gällande posten "Räntesats" bör det specificeras om det är årsränta som avses och i så fall hur den ska beräknas, se exempelvis instruktionerna för MIR-statistiken. Det bör också framgå om det är den överenskomna räntan eller om övertrasserings- och dröjsmålsränta som låntagaren betalar ska ingå.

Slutligen noterar Riksbanken att start- och slutdatum för ränta inte får lämnas tomma men det framgår inte hur lån utan specificerad räntebindningstid ska rapporteras, exempelvis revolverande lån som kortkrediter. Det bör därför förtydligas.

På Riksbankens vägnar

Åsa Olli Segendorf
Avdelningschef

Daniel Hansson
Rådgivare

Beslutet har fattats chefen för Avdelningen för penningpolitik, Åsa Olli Segendorf, efter föredragning av efter föredragning av rådgivaren Daniel Hansson.